

Եւ ազգին կեանքին ու ճակատագրին հետ համա-
կամեցաւ գործնականին նուիրուելու: Ու փորձեց
նախ ելեքտրամեքենական աշխատանք, յետոյ ե-
ղաւ հանրակրթիկ պաշտօնէս, վերջապէս նախ-
ընտրեց նաւային գործակալութիւնը զոր վարեց
մինչեւ իր մահը, ժամանակ մը կատարելով մի-
անգամայն պանդոկապետութիւն: Պէտք է յիշենք
նաեւ իր երգուեալ թարգմանի պաշտօնը՝ որուն
միջոցով շատ օգտակար եղած է իր ազգայիննե-
րուն:

Ինչպէս կը վկայէ իր կենսագիրը Մ. Խ. (Այսօր,
2-1-53), Յովսէփ համակրական լայն շրջանակ մը
ստեղծեց Մարտիկայի հայ դադութիւն մէջ շնորհիւ
իր եռանդուն սրտին եւ մեծ ձիրքերուն, եւ այս-
պէս կըցաւ լծուել ազգանուէր գործունէութեան
մը որ այնքան օգտակար եղաւ եւ կրնանք ըսել
նախախնամական, մանաւանդ նախնական շրջան-
ներուն:

Այսպէս ինք եղաւ որ աշակցութեամբ Աղաթօն
պէյի հիմը դրաւ Հայ Բարեգործական Ընդհ.
Միութեան Մարտիկայի մասնաճիւղին: «Աշխատակ-
ցած էր, կ'ըսէ նոյն Մ. Խ., ազգային պատուի-
րակութեան Մարտիկայի գրասենեակին, ինչպէս
նաեւ երկար առէն հայկական Գաղթականական
օֆիսի ներկայացուցչութիւնը ձեռնհասօրէն վարած
էր: Մեծ համարում կը վայելէր Մինաս Զերազին,
որուն յորելինական յանձնախումբին եռանդուն
անդամն էր: Վերջին քանի մը տարիներն ալ,
կրկին վերադառնալով Հ. Բ. Ը. Միութեան, կը
վարէր մասնաճիւղի առեւտրային պաշտօնը:

Հաստատուոր կուսակցական եւ սիւներէն մին
Մարտիկայի Ռաժկավար Ազատական ակումբին...
Ծանօթ էր առհասարակ Փրանսահայութեան. իսկ
Մարտիկահայութեան ամէնուն: Չկար մէկը որ իր
հետ գործ ունեցած չըլլար:

Իր գրասենեակը՝ կարելի է ըսել, չորհրդային
գործակալութենէ մը աւելի՝ ժամադրաւայր էր:
Դժուարութեանց զէմ յանգիման դանուող ամէն
Հայ, ափ կ'առնէր Ուլուհոնեանի դուռը: Սիրով
ընդառաջ կ'երթար բոլոր խնդրանքներու, որոնց
երեսէն, երբեմն ալ կը տուէր իր անձնական
աշխատանքը:

Ահա ամփոփ տողերով դեղեցիկ պատկերը մեր
սիրելի Յովսէփին, ուր կը յայտնուի նա իր ազ-
գասէրի ու անձնուէրի լաւագոյն ձիրքերով, ինչ-
պէս որ նոյն աղնիւ կենսագիրը կը շեշտէր կան-
խաւ. «Մարտիկայի մէջ շինած էր համեմատ համար-
մը որ ամէն դովեստէ վեր է: Ան, հոս, անխառն
անկեղծութեամբ, ի յայտ բերած էր ազգասէրի եւ
հայրենասէրի հանգամանքը»:

Եւ այդ է որ կը մխիթարէ անշուշտ մեր սգաւոր
սրտերը եւ հոգեկան անխառն գոհունակութեամբ
կը լեցնէ զինքը սիրող ու դաստիարակող Հայրերը
որ դեռ կ'ապրին ու տխրանոյժ զղացումներով
յաւիտենական հանգիստ կը մաղթեն վաստակաւոր
Յովսէփին:

Կը բաւէ միւս կողմէն կարգաւ նոյն «Այսօր»
թերթին մէջ (թ. 601. Դեկտ. 29. 1952) «Բառա-
շուք յուզարկաւորութիւնը» Յովսէփի, որ կարծես
պետական անձնաւորութիւն մ'ըլլար որուն դադա-
ղին կը խոնարհէր ամբողջ համայնք մը, առանց
կուսակցական կամ կրօնական խտրութեան:

Յուզարկաւորութեան պատարագն եւ արարողու-
թիւնը կատարուած է «Սէն Վենսան տը Փօլ» եկե-
ղեցին, Դեկտ. 23-ին, ու մարմինը թաղուած Սէն
Փիէռ գերեզմանատունը: Մարտիկայի Հայ Կաթո-
ղիկէ Ժողովրդապետ Գերյ. Յովհ. Ծ. Վ. Զու-
խանեանի յուզիչ դամբանականէն յետոյ խօսած են
նաեւ միւս կրօնական համայնքներու, ինչպէս նաեւ
Ռաժկավար, Համախարբերդիական Միութեան,
եւ բազմաթիւ ուրիշ միութիւններու ներկայացու-
ցիչներ, կարգացուեր են զանազան Միութիւններէ
եւ անհատներէ ցաւակցական հեռագիրներ, որոնց
ամէնուն մէջ կը դրուատուէին Յովսէփի դեղեցիկ
հոգին ու ազգանուէր գործերը:

Մեր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնենք հոս
իր բոլոր սիրելիներուն որ այնքան շուտ կորսն-
ցուցին զինքը, իր սգաւոր այրին՝ Տիկին Իսկու-
հին, իր Յովհաննէս, Գարբէլէ եւ Անժէլ զա-
ւակներուն, իր քրոջ եւ Լեւոն եղբոր (վերա-
բոյժ Խոսիկոյ Թարմա քաղաքին ղեջ), իր Գերյ.
հորեղբորօրդուոյն որ Ուխտիս Ընդհ. Արքահայրն
է, եւ վերջապէս բոլոր զինքը սիրողներուն եւ
ճանչցողներուն:

Հ. Ե. Փ.

ԿՈԿԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՍՈՒԳԸ

1948-ի դարնան առաջին ցուրերուն հետ հեռա-
ւոր Ամերիկայի Լոս Անճելէս քաղաքէն Վենետիկ
կը հասնէր Պրն. Անդրանիկ Կոկեան՝ իր աղնիւ
տիկնոջ՝ Հեզելի հետ:

Օտար աշխարհ ծնած, ազգասէրի կարօտը սըր-
տին, ծիծեռնակի մը պէս Ս. Ղազար կու գար նա
իր ուխտական այցելութիւնը կատարելու:

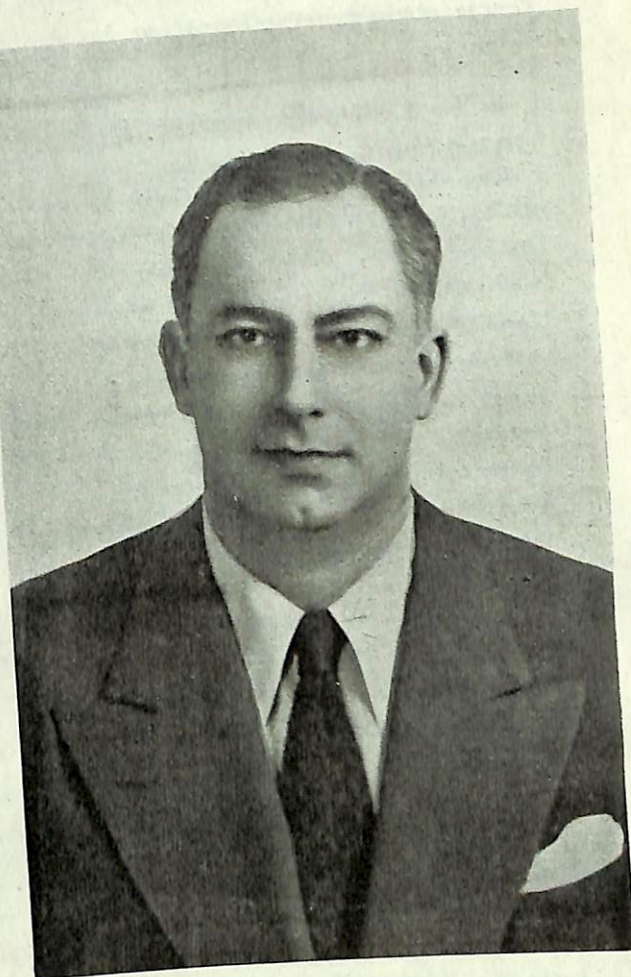
Վանքին սրբավայր միջավայրը, ազգային մըթ-
նոլորտը, հայկական հինաւուրց յիշատակներն ու
սրբութիւնները զինքը չափէն աւելի հրապուրեցին
ու խանդավառեցին, եւ ինք հոգեկան մեծ փարու-
մով կապուեցաւ վանքի Գերյ. Արքահօր ու բո-
լոր Հայրերուն հետ՝ որպէս հայ ազգի հոգեկան
ու մտաւոր վերածնութեան առաքեալներու:

Ու առաջինին յաջորդեցին երկրորդ, երրորդ եւ
այլ այցելութիւններ, միշտ աւելի սիրով եւ մը-
տերմութեամբ. ու այնուհետեւ Անդրանիկ ինք-
զինք բոլորովին եղբայրացած զգաց Միաբանու-
թեան հետ եւ վանքին՝ որոնք այլեւս իրեն հա-
մար Հայրենիք էին ու ազգ:

Նա իր սէրը ուզեց թարգմանել բարերարու-
թիւններով՝ համեմատ Նախախնամութեան շնոր-
հած յաջողութիւններուն: Առաջագրութիւններ՝ ու-
րոնք բարի եւ աղնիւ սրտի ծնունդ էին:

Արդարեւ նա երբ տեսաւ մեր մենաւոր կղզին
հաղորդակցութեան հետ, «Դուք փոխադրութեան
միջոցի մը անհրաժեշտ պէտքն ունիք» ըսաւ, ու
ծրադրեց հոգալ միջոցներ վանքին յատուկ չորհ-
մակոյի մը համար՝ ի'ր իսկ նախաձեռնութեամբ:

Գարնան անոյժ արեւով օր մըն էր. վանք, վար-
դապետ, աշակերտ շարժման մէջ գրաւ կարծես
ու զանոնք առած իր գունեղ ժապաւէնին վրայ՝
ու զանոնք առած Ամերիկա. առանց խորհելու թէ իր
հետը տարաւ Ամերիկա. առանց խորհելու սիրտը եւ
կարդին վանքին կը թողուր իր աղնիւ սիրտը եւ
անգնահատելի բարեկամութիւնը: Տարիները
կ'անցնէին ու մեր բարեկամին յարգանքն ու սէրը
Միաբանութեան հանդէպ միշտ թարմ էր ու
միշտ ծագկուն դարուններու պէս:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ՝ ԿՈԿԵԱՆ

Վանքիս եւ Հոռմի մեր Հայրերն եւ ուսանողու-
թիւնը ամփոփող ժապաւէնը Ս. Ղազար վերադար-
ձաւ, ուր սպիտակ պատուոյն վրայ կը ժպտէր իր
բարի զէմքն ալ:

Տարիներ վերջ Նախախնամութիւնը կը շնորհէր
որ մեր Ընդհ. Արքահայրը Ամերիկա անցնէր. ինչ-
պէս եղաւ 1950-ի աշունը: Շատ մը աղնիւ եւ հիւ-
րասէր անհատներու եւ ընկերութիւններու կարգին
անմոռանալի կը մնայ Անդրանիկին ու իր բնաւ-